



# 9

ISO 100  
1/250 sekundy  
f/3,2  
Ohnisko 60 mm



# Pokročilé techniky

## PŘEKVAPTE SVOU RODINU A KAMARÁDY

V předchozích kapitolách jsme popsali spoustu fotografických technik a zejména obecných fotografických konceptů, které je možné aplikovat ve většině fotografických situací. Ale to ještě není vše, existuje spousta speciálních nástrojů a technik, které vám pomohou získat skvělý snímek. Teď se podíváme, jak upravit některá nastavení fotoaparátu tak, aby vám co nejlépe vyhovoval a byl vždy připraven.

## O SNÍMKU

Motýl byl svrchu nasvícen lampou  
vyváženou tak, aby působila jako denní  
světlo a produkovala velmi jemné  
a rovnoměrné osvětlení





To, že mám jedenáctiletého syna, mi dává motivaci být neustále ve styku s přírodou, která nás každý den obklopuje. Pokaždé se snažíme ulovit nějaké motýlí kukly, abychom zjistili, jak budou vypadat po vylíhnutí. Opravdu vám to doporučuji, je to velmi zajímavé. A poté je samozřejmě pusťte zpět do přírody.



Použil jsem 60mm makroobjektiv od Nikonu, abych získal veškeré detaily motýlích křídel

Použil jsem relativně malou závěrku, abych zvýšil hloubku ostrosti

ISO 400  
1/15 sekundy  
f/11  
Ohnisko 60 mm

## BODOVÉ MĚŘENÍ PRO LEPŠÍ KONTROLU NAD EXPOZICÍ

Obecně řečeno, pro naprostou většinu fotografovaných scén dobře poslouží Matrixové měření expozice. Expozimetr změří množství dopadajícího světla a pak určí vhodné expoziční hodnoty; je to neocenitelná pomůcka. Jediným jeho problémem je, že neví, na co se dívá. A to může být problémem v situacích, kdy za každou cenu chcete mít správně exponovanou určitou část scény, přičemž správnost expozice zbylých oblastí vás moc nezajímá. A právě v takových chvílích byste měli fotoaparát přepnout na bodové měření. To vám umožní správně odečíst světelné podmínky v určité velmi malé oblasti scény uprostřed hledáčku, přičemž celý zbytek bude z hlediska měření expozice zanedbán.

A kdy tuto funkci budete potřebovat? Představte si osobu stojící před velmi tmavou zdí. Pokud použijete Matrixové měření expozice, pak fotoaparát změří celou scénu a expozici přizpůsobí tomu, aby tmavá zeď byla na snímku podána světleji. To ve skutečnosti znamená, že scéna bude přexponována a ona osoba bude na snímku příliš světlá. Abyste to napravili, stačí fotoaparát přepnout na bodové měření a měření provést na – a jen na – oně osobě, zbytek scény můžete klidně ignorovat (**obrázek 9.1**). Bodové měření vypočítá správnou expozici pouze pro místo, na kterém máte zaostřovací bod, takže expoziční hodnoty budou odpovídat jen vašemu zájmu (**obrázek 9.2**).



**OBRÁZEK 9.1:** Světlé pozadí vám může rozhodit expozici. Tomu se vyhnete použitím bodového měření.



**OBRÁZEK 9.2:** Díky bodovému měření jsem získal mnohem lepší expozici tmavé sochy v popředí

Mezi další situace, kdy se bodové měření hodí, patří:

- Sníh nebo pláž, což jsou hodně světlé scény a mohou zmást expozimetr.
- Silně osvětlené objekty ve scéně, které způsobí, že hlavní objekt zájmu zůstane podexponován.
- Případy, kdy máte pocit, že výsledný snímek je příliš světlý nebo tmavý.

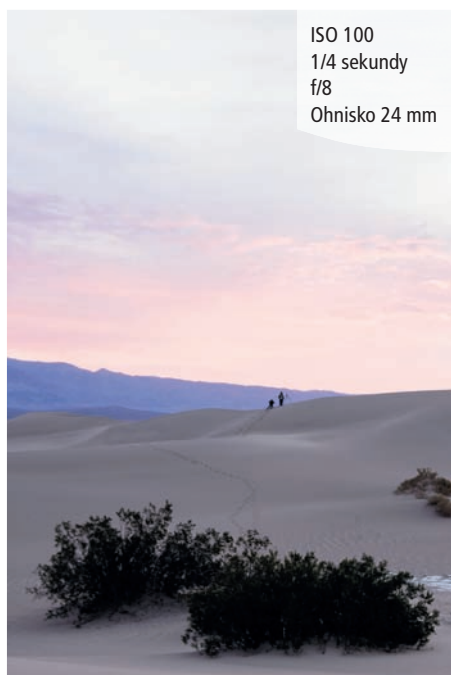
### JAK PŘEPNOUT FOTOAPARÁT NA BODOVÉ MĚŘENÍ EXPOZICE

1. Stiskněte tlačítko **i** pro aktivaci kurzoru na přehledu informací a pomocí multifunkčního voliče přejděte na metodu měření.
2. Stiskněte tlačítko **OK** a pak pomocí multifunkčního voliče vyberte režim Bodové měření.
3. Svůj výběr potvrďte stisknutím tlačítka **OK**.
4. Nyní můžete pomocí multifunkčního voliče umístit zaostřovací bod nad fotografovaný objekt a pořídit snímek. Měření expozice bude probíhat výhradně v oblasti, na kterou jste zaostřili.

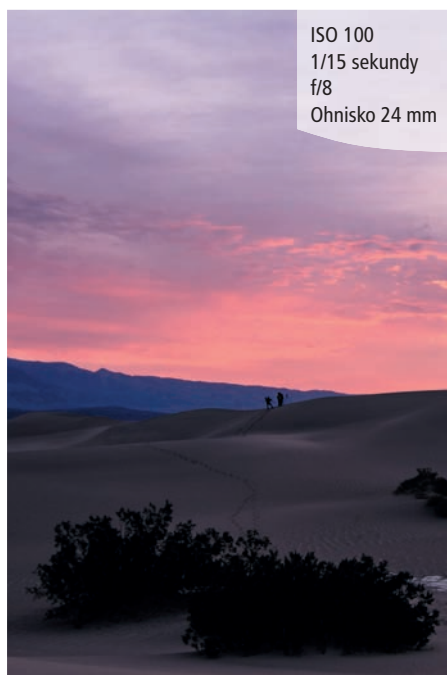
Pamatujte si, že pokud používáte automatický výběr zaostřovacího pole, fotoaparát použije pro změření expozice středové zaostřovací pole, jako by šlo o jeden bod. Pokud používáte bodové měření expozice, pamatujte si, že expozimetr věří, že se dívá na průměrně šedou scénu, takže občas musíte použít kompenzaci expozice, abyste získali snímek podle svých představ.

### MĚŘENÍ PRO VÝCHODY A ZÁPADY SLUNCE

Pro vydařeně snímky východu nebo západu slunce je klíčové, jak vypadá obloha. Pokud podstatnou část scény zabírá popředí, pak expozimetr pravděpodobně určí správnou expozici pro objekty v popředí a výsledkem bude přexponovaná fotografie s nenasycenými barvami oblohy – a tedy nepříliš zajímavý snímek (**obrázek 9.3**). Chcete-li to napravit, namiřte fotoaparát na nejjasnější část oblohy a měření provedte znovu. Pak použijte tlačítko expoziční paměti a snímek překomponujte. Výsledkem budou jiné expoziční hodnoty, které povedou k podexpozici popředí, ale zároveň ke správnému, tmavšímu a dramatictějšímu podání oblohy (**obrázek 9.4**).



**OBRÁZEK 9.3:** Měřením expozice po celé scéně dostanete přepálenou oblohu, ale více detailů na zemi v popředí



**OBRÁZEK 9.4:** Pokud ale změříte expozici pro oblohu, získáte tmavší, zářivější barevnější východy a západy slunce

## MANUÁLNÍ REŽIM

Jednou z nejpokročilejších a zároveň nejzákladnějších dovedností, kterou si v oblasti fotografování můžete osvojit, je fotografování v Manuálním režimu. Automatické režimy dnešních fotoaparátů jsou natolik propracované, že do manuálního režimu fotoaparát skoro nikdy nepřepnete. Přiznám se, že manuální režim nepoužívám moc často, ale jsou situace, kdy to jinak nejde. Jednou z nich je práce ve studiu, kde máte k dispozici externí blesky. Když pracuji s externími blesky, vím, že se světelné podmínky ve scéně během fotografování nemění, takže fotoaparát přepnu do manuálního režimu a tím omezím veškeré změny, které by přístroj mohl provést, kdybych použil režimy P, S nebo A. Protože většina z vás se v tuto chvíli asi o studiové fotografování nezajímá, zaměřím se v dalších odstavcích na jednu techniku, při které budete muset manuální režim použít: dlouhé noční expozice.

### REŽIM BULB

Pokud chcete pracovat s tak dlouhými časy závěrky, že už vám je fotoaparát nenabízí, můžete použít funkci Bulb. Tato funkce je dostupná jen v manuálním

režimu a jejím účelem je otevřít závěrku na váš povel a zavřít ji, teprve až vy sami určíte. Napadají mě dvě situace, kdy se takové chování hodí: fotografování ohňostrojů a fotografování blesků.

Když fotografujete ohňostroje, můžete samozřejmě použít jeden z nabízených expozičních časů, které jsou dostupné v režimu Priorita času. A zde jsou dostupné rychlosti závěrky až do 30 sekund. Dobře, ale někdy ani 30 sekund pro správnou expozici nestačí a potřebujete více.

Pokud otevřete závěrku a pak uvidíte velký ohňostroj, můžete si říct, že to pro jeden snímek už stačí, a zase zavřít (viz **obrázek 9.5** na další straně). Pokud byste však nastavili expoziční čas na 30 sekund, může se stát, že na snímku bude výbuchů ohňostroje příliš mnoho. Ale pokud byste expoziční čas zkrátili třeba na 10 sekund, může jich být zase příliš málo, nebo dokonce žádný. Totéž se dá říct o fotografování blesků. Jeden můj kamarád je miluje a spoustu svých úžasných snímků pořídil pomocí funkce Bulb. Fotografování blesků je velmi osidné, protože je těžké je zachytit. Použití funkce Bulb pro otevření a zavření závěrky v momentě, kdy se blesk objeví, dovoluje fotografovi být kreativnější a umožňuje mu blesk na snímku zachytit.

Pro aktivaci funkce Bulb stačí fotoaparát přepnout do manuálního režimu a otáčet příkazovým voličem doleva tak dlouho, dokud na displeji místo expozičního času nezačne blikat nápis Bulb. Při aktivní funkci Bulb zůstane závěrka otevřena tak dlouho, dokud budete držet spoušť stisknutou. Abyste zamezili jakémukoliv chvění fotoaparátu, musíte použít robustní stativ nebo fotoaparát položit na pevnou podložku.

### BULB

Pokud s fotografováním teprve začínáte, můžete být překvapení a říkat si, kde se označení *bulb* vzalo. A navíc, nebylo by lepší této funkci říkat spíše *Manuální ovládání závěrky*? Pravděpodobně bylo, ale je to označení, které se odkazuje zpět až k samotným počátkům fotografie. V začátcích fotografie byla ve skutečnosti závěrka ovládána zařízením ve tvaru žárovky, které hnalo vzduch do trubice, který pak otevřel závěrku. Jakmile byla spoušť uvolněna, byl vzduch zase nasán zpět a tím se závěrka zase uzavřela.

Při použití nastavení Bulb je závěrka otevřená tak dlouho, jak dlouho držíte prst na spoušti. To znamená, že byste určitě měli použít stativ nebo položit fotoaparát na nějaký pevný podklad, abyste se vyhnuli chvění při stisku závěrky.

Chtěl bych ale upozornit, že použitím prstu pro ovládání závěrky se výrazně zvyšuje pravděpodobnost chvění fotoaparátu, a tím i rozostřených snímků.





**OBRAZEK 9.5:** Nastavení Bulb je skvělé zejména pro fotografování ohňostrojů

Proto je v podobných situacích vhodné používat nějaký dálkový ovladač – mně se osvědčil Nikon MC-DC2 Remote Switch nebo bezdrátový ML-L3. Také byste možná měli zapnout funkci Redukce šumu při dlouhých časech (jak to lze udělat, jste se mohli dozvědět v kapitole 7).

### FOTOGRAFOVÁNÍ BLESKŮ

Pokud se chystáte fotografovat blesky a bouře, buďte prosím velmi opatrní. Stát v otevřeném prostoru se stativem je, jako byste chtěli být hromosvodem, takže pokud možno fotografujte z nějakého přístřešku.

## JAK PŘEDEJÍT ODLESKŮM V OBJEKTIVU

Odlesky v objektivu jsou problémem, kterým se budete zabývat při fotografování za jasného slunce. Tyto odlesky se ve snímku objeví jako jasné barevné kruhy (**obrázek 9.6**). Často je uvidíte jako řadu kruhů směřujících napříč snímek směrem od silného zdroje světla, třeba od slunce. Odlesky vznikají kvůli tomu, že silné světlo se odráží od několika optických povrchů uvnitř objektivu a pak se odráží od snímače zpět. Odleskům můžete předejít několika způsoby:

- Snažte se fotografovat se sluncem v zádech, ne se sluncem v záběru.
- Použijte sluneční clonu, která nechtěnému světlu zabráni vniknout do objektivu. Odlesky totiž nevznikají, jen když je slunce v záběru. Bohatě stačí, když takové silné světlo dopadne na přední čočku z boku.
- Pokud sluneční clonu nemáte, zkuste jednoduše boční světlo zastínit rukou nebo nějakým jiným vhodným předmětem.



**OBRAZEK 9.6:** Přestože už slunce na scéně není, v pravém horním rohu se udělaly odlesky

## KREATIVNÍ VYUŽITÍ SLUNCE

Už jste někdy viděli fotografii, ve které slunce leze skrz nějakou menší díru a vytváří efekt supernovy? Na vyfocení podobných snímků existuje jeden malý trik. Hlavní je nastavit nejvyšší možné clonové číslo, tedy nejlépe 22. Poté je potřeba zajistit, aby slunce nebylo ve scéně celé, ale jen zčásti. Je ho tedy nutné schovat do nějaké malé škvíry či za okraj jiného objektu. Poté už si stačí jen dát

pozor na expozici, abyste neexponovali přímo do slunce, ale na objekt v popředí. S trochou cviku se do toho určitě velmi rychle dostanete a budete schopní dělat úžasné fotografie (obrázek 9.7).



**OBRAZÉK 9.7:** Na výletě v odlehlé části Nevady jsme při západu slunce narazili na malý oblouk. Všechno jsem si nastavil a jen počkal, až slunce sestoupí do správné pozice.



## EXPOZIČNÍ BRACKETING

A co když děláte z hlediska měření a volby vhodného režimu všechno správně a snímky jsou přesto příliš tmavé nebo příliš světlé?

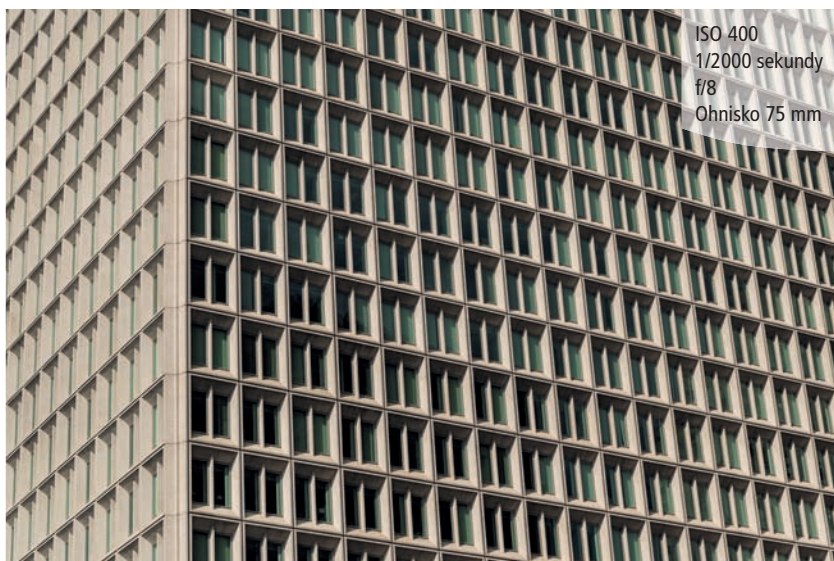
K tomu se hodí funkce zvaná „bracketing“, která vám pomůže správnou expozici pro danou scénu najít prostě tak, že pořídí jeden normálně exponovaný snímek, jeden podexponovaný a jeden přexponovaný.

A mezi těmito různě exponovanými snímky velmi pravděpodobně najdete jeden, který vypadá lépe než ostatní. Funkci bracketing používám velmi často, takže jsem ji přiřadil jako funkci tlačítka **Fn**, abych ji mohl kdykoli rychle aktivovat. Expoziční bracketing si také můžete nastavit na přehledu informací (**obrázek 9.8**).

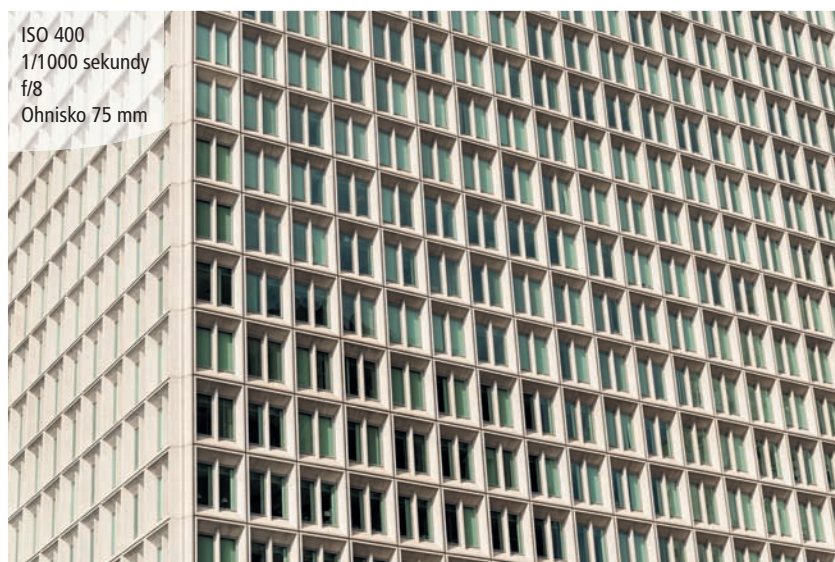
Když už jste v nastavení automatického expozičního bracketingu, můžete si zvolit, jak moc se jednotlivé snímky mají z hlediska expozice lišit. Může to být v rozsahu od jedné třetiny až po dva expoziční stupně oběma směry. Pokud fotografuji ve formátu JPEG, obvykle nastavím expoziční bracketing na jeden stupeň a nevydařené snímky prostě smažu (**obrázky 9.9, 9.10 a 9.11**).



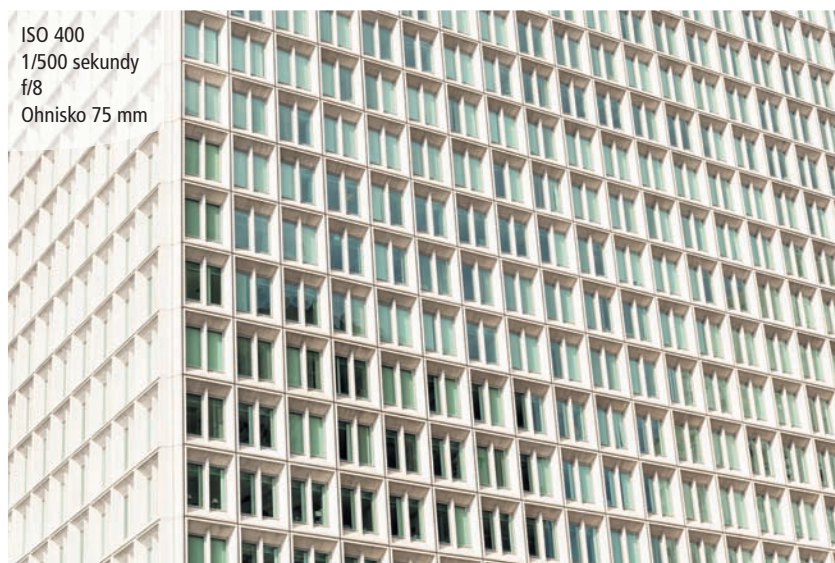
**OBRÁZEK 9.8:** Informační obrazovka na škále ukazuje, jaká hodnota bracketingu byla zvolena



**OBRÁZEK 9.9:** Jeden stupeň pod normální expozicí



**OBRAŽEK 9.10:** Normální expozice změřená fotoaparátem

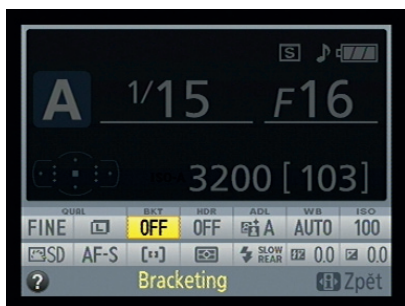


**OBRAŽEK 9.11:** Jeden stupeň nad normální expozicí



## NASTAVENÍ AUTOMATICKÉHO EXPOZIČNÍHO BRACKETINGU

1. Stiskněte tlačítko **i** pro aktivaci kurzoru na přehledu informací a pomocí multifunkčního přejděte na položku BKT (obrázek A).
2. Stiskněte tlačítko OK pro otevření nabídky AE bracketing a pak pomocí multifunkčního voliče vyberte požadovanou hodnotu odstupňované expozice a stiskněte tlačítko OK pro uložení změny (obrázek B).
3. Umístěte fotografovaný objekt do hledáčku a začněte fotografovat. Výsledkem budou tři odlišně exponované snímky.



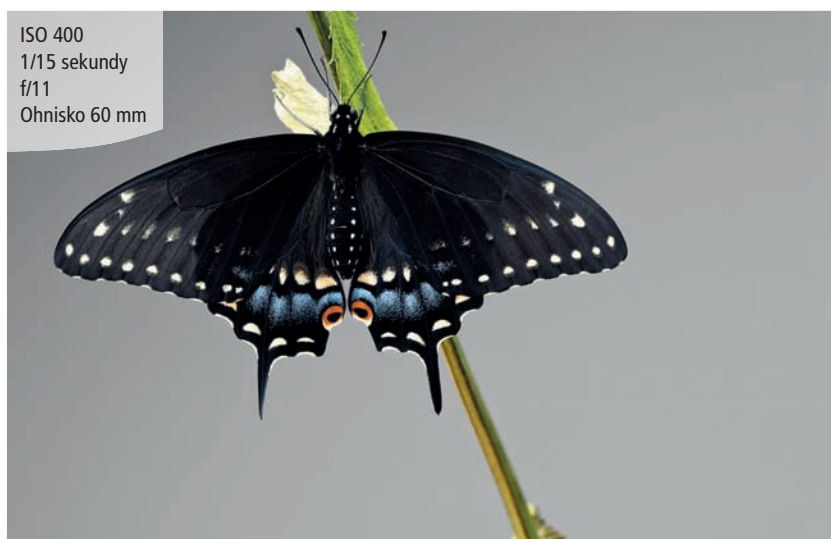
Já osobně při fotografování ve formátu RAW obvykle nastavím kompenzaci expozice na  $-1/3$  stupně, abych předešel přepalům. Pokud však fotograflu nějaký předmět, který má spoustu různých barevných tónů od tmavých až po světlé, často používám bracketing o celý jeden stupeň oběma směry (vzhledem k běžné expozici kompenzované o  $-1/3$  stupně). To znamená, že získám expozice kompenzované o  $-1/3$ ,  $-1/3$ ,  $+2/3$  stupně. Další věcí, kterou byste si měli zapamatovat, je, že automatický expoziční bracketing použije stávající režim pro změnu expozice. Pokud tedy máte nastavenou Prioritu clony, fotoaparát změní hodnotu času. Stejně tak v režimu Priorita času změní fotoaparát při expozičním bracketingu hodnotu clony. To je důležité mít na vědomí, protože tyto změny mohou ovlivnit konkrétní zamýšlené vlastnosti snímku, jako je například hloubka ostrosti. Také byste měli vědět, že automatický expoziční bracketing zůstane aktivní i po vypnutí fotoaparátu, dokud jej nevrátíte zpět na výchozí nulovou hodnotu.

## MAKROFOTOGRAFIE

Jednoduše řečeno, v makrofotografii jde o fotografování detailů. Pro získání perfektních makrosnímků je hodně důležitý použitý objektiv. Některé objektivy mají pro fotografování makra speciální režim; pokud však takový objektiv nemáte, nemusíte se cítit nijak ošizeni. Důležité je najít si v manuálu k objektivu, jaká je jeho minimální zaostřovací vzdálenost.

Pokud máte objektiv s proměnlivou ohniskovou vzdáleností, je dobré pracovat s nejdelším ohniskem. Také zde se hodí stativ, protože pokud budete fotografovat z ruky, bude ostření složité. A když je řeč o ostření, pamatujte si, že v makrofotografii je velmi užitečné ostřit manuálně.

Kromě stativu doporučuji ještě jednu věc: fotografovat v režimu Priorita clony, který vám umožní dosáhnout požadované hloubky ostrosti. Objektivy s delší ohniskovou délkou mohou mít velmi malou hloubku ostrosti, takže je potřeba přivřít clonu mnohem víc, než je běžné, abyste hloubku ostrosti zvětšili. Pokud fotografujete venku, zkuste fotografovaný objekt odstínit od přímého slunce, třeba bílým papírem nebo odraznou deskou. Tím světlo rozptýlíte a v důsledku získáte mnohem více detailů, protože objekt bude mít menší kontrast (měkčí stíny), což je velmi důležité, protože detaily jsou podstatou celé makrofotografie (obrázek 9.12).



**OBRAZEK 9.12:** Tohle je černý motýl z čeledi otakárkovitých a zrovna se vyhlíhl ze své kukly. V tuto chvíli jsou poměrně unavení, takže jsem si mohl dovolit i pomalejší závěrku.

## AKTIVNÍ D-LIGHTING

Váš fotoaparát je vybaven funkcí, která zvládne automaticky vylepšit téměř každý snímek: Aktivní D-Lighting. A takhle to funguje: fotoaparát vyhodnotí barevné tóny v záběru a pak podexponuje světlé oblasti, zatímco oblasti, o nichž si myslí, že jsou příliš tmavé, zase prosvětlí (obrázek 9.13 a 9.14). Aktivní D-Lighting se na snímky automaticky aplikuje v každém z automatických režimů s výjimkou High key, Low key a Silueta.



ISO 1 000  
1 250 sekundy  
f/4,2  
Ohnisko 52 mm

**OBRÁZEK 9.13:** Bez aktivní D-Lighting jsou stíny ve fotografii kontrastní a tmavé a světa jsou trochu vybledlá



ISO 1 000  
2 000 sekund  
f/4,2  
Ohnisko 52 mm

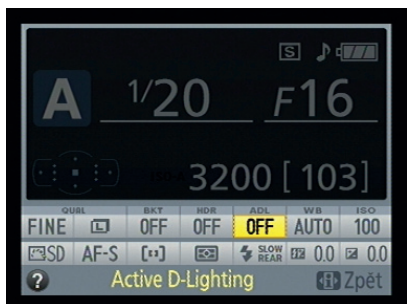
**OBRÁZEK 9.14:** S aktivním D-Lightingem v nastavení High získáme mnohem detailnější zobrazení světla, aniž bychom ztratili detaily ve stínech

Můžete si vybrat z šesti úrovní: Off (Vypnuto), Low/L (Nízké), Normal/N (Normální), High/H (Vysoké), Extra High/H\* (Velmi vysoké) a Auto/A (Automatické). Budete si muset vyzkoušet různé účinky těchto úrovní a rozhodnout se, která je pro vaše snímky přiměřená. Já nechávám běžně úroveň Normal, takže mám trochu lépe projasněné stíny, ale stále ještě správně exponovanou oblohu. Měli byste vědět, že změnit nastavení Aktivního D-Lighting můžete pouze v jednom z profesionálních režimů. Funkci také raději vypnete při fotografování s korekcí zábleskové expozice, protože by se mohla snažit pracovat přesně opačným způsobem, než potřebujete.

Vzhledem k tomu, že funkce D-Lighting snižuje expozici a poté používá vlastní kouzelnou formulku k dosažení výsledného efektu, nepoužívám ji při focení do formátu RAW, který mám dále v plánu upravovat v jiném softwaru než v tom od Nikonu (View NX 2 nebo Capture NX 2). Je to proto, že software třetích stran, jako Adobe Lightroom nebo Apple Aperture, vidí pouze mírně podexponovaný snímek, ale kouzelnou formulku Nikonu na vyrovnaní expozice nezná. Jen se na to snažte myslet, když budete tuto funkci využívat.

### NASTAVENÍ FUNKCE AKTIVNÍ D-LIGHTING

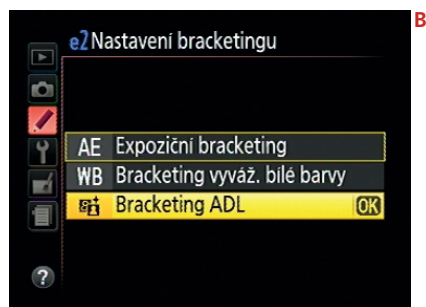
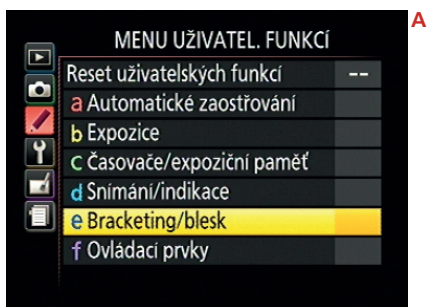
1. Stiskněte tlačítko **i** pro aktivaci kurzoru na přehledu informací a pomocí multifunkčního voliče přejděte na položku ADL (**obrázek A**).
2. Stiskněte tlačítko OK a pak pomocí multifunkčního voliče vyberte požadovanou úroveň funkce Aktivní D-Lighting (**obrázek B**).
3. Stiskněte tlačítko OK pro uložení změny a návrat do režimu snímání.



Můžete také nastavit, aby váš fotoaparát pořídil jeden snímek s aktivovanou funkcí Aktivní D-Lighting a jeden bez ní. Uděláte to v menu Automatický bracketing.

## BRACKETING A AKTIVNÍ D-LIGHTING

1. Stiskněte tlačítko Menu a pak pomocí multifunkčního voliče přejděte na položku e2 Nastavení bracketingu (**obrázek A**).
2. Stiskněte tlačítko OK a pak pomocí multifunkčního voliče vyberte položku Bracketing ADL (**obrázek B**).
3. Stiskněte tlačítko OK pro uložení změny.



Nyní můžete zapnout automatický bracketing stisknutím tlačítka i (jako jsme to dělali u expozice) a podívat se, co vám funkce Aktivní D-Lighting může nabídnout, a pak porovnat snímky s touto funkcí a bez ní v různých situacích. Pokud budete chtít opět klasický expoziční bracketing, nezapomeňte ve stejné nabídce vybrat zpátky položku AE.

## MOJE MENU

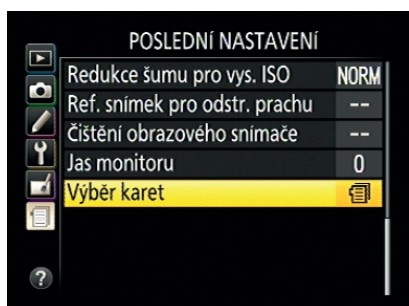
V menu fotoaparátu je spousta položek, které můžete měnit, ale některé z nich budete určitě měnit častěji než jiné. Volba Moje menu vám umožňuje vybrat si až dvacet nejpoužívanějších položek, dát je na jedno místo a pak je rychle používat a měnit. Snad jedinou funkcí, kterou nemůžete do tohoto seznamu přidat, je formátování paměťové karty. Můžete dokonce přidávat položky nabídky retušování. Když poprvé otevřete menu fotoaparátu, nabídku Moje menu tam nenajdete, protože ve výchozím stavu vám fotoaparát ukazuje položky z Posledního nastavení. Tady je postup, jak si nastavit své vlastní Moje menu.

### JAK UPRAVIT MOJE MENU

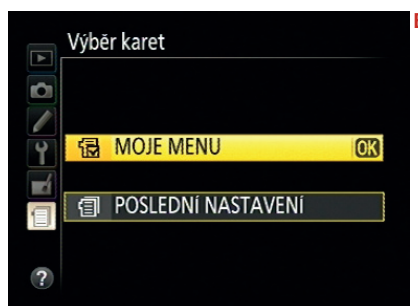
1. Pro aktivování funkce Moje menu stiskněte tlačítko Menu a pak pomocí multifunkčního voliče přejděte na záložku Poslední nastavení. Pamatuje si, že mezi nabídkami se pohybuje stisknutím multifunkčního voliče doleva a pak můžete vybírat z jednotlivých ikon nabídek.



2. Přejděte mezi nedávno zobrazenými nabídkami dolů až na možnost Výběr karet (**obrázek A**).
3. Stiskněte tlačítko OK pro výběr položky Moje Menu a opět stiskněte tlačítko OK (**obrázek B**).
4. Nyní, když jste v nabídce položky Moje Menu, vyberte možnost Přidání položek a stiskněte tlačítko OK (**obrázek C**).
5. Teď si můžete vybrat jakoukoli položku z ostatních nabídek. Stačí na ni najet, stisknout multifunkční volič směrem doprava nebo stisknout tlačítko Menu, pak vybrat požadovanou funkci, kterou chcete přidat, a stisknout tlačítko OK (**obrázek D**).
6. Položky ve svém menu si můžete seřadit podle libosti, můžete je jednotlivě mazat nebo smazat všechny najednou. Je to jen na vás.



A



B



C



D

# TIPY PRO KAPITOLU 9

Spousta technik v této kapitole se zabývá speciálními situacemi, které nemusí nastávat zrovna často. A to je o důvod více, proč je procvičovat tak, abyste byli připraveni, až se do dané situace skutečně dostanete.

## TROCHU DRAMATU DO ZÁPADU SLUNCE

Většina snímků západu slunce vypadá jinak než ve skutečnosti jednoduše proto, že fotograf scénu špatně změřil. Až příště uvidíte krásně barevný západ slunce, nakloňte fotoaparát směrem k obloze, změřte scénu, překomponujte a teprve potom pořídte snímek. Pak pořídte snímek stejné scény s tím, že ji budete měřit přímo. Porovnejte rozdíly.

## NAUČTE SE POUŽÍVAT BODOVÉ MĚŘENÍ

Bodové měření může přinést výborné výsledky, ale jen v případě, že měříte něco, co není ani moc světlé, ani moc tmavé. Zkuste do scény přidat nějaký šedý objekt a měření proveďte na něm. Pak fotoaparát přepněte zpět na poměrové měření a podívejte se, jestli se expozice nějak liší.

## PRO ZACHYCENÍ MOMENTU POUŽÍVEJTE FUNKCI BULB

Toto je určitě jedna z funkcí, které moc často používat nebudete, ale v některých situacích je velmi užitečná. Máte-li příležitost fotografovat ohňostroj nebo vzdálenou bouřku, zkuste ve fotoaparátu aktivovat funkci Bulb a zkoušejte různě dlouhé expozice, abyste zachytili moment, který chcete.

## BRACKETING PRO LEPŠÍ EXPOZICI

Proč se spokojit s pouze jednou variantou, když můžete použít bracketing a pak si vybrat nejlepší snímek? Nastavte fotoaparát na bracketing o 1/3 stupně na obě strany, něco vyfotografujte, pak nastavte posun o celý stupeň a vyfotografujte stejnou scénu. Pak výsledky porovnejte a zamyslete se, jestli je normálně exponovaný snímek nejlepší, nebo zda je lepší některý jiný.

## VYDEJTE SE DO MAKROSVĚTA

Makrosnímky si nejlépe natrénujete na nepohybujících se objektech, jako jsou třeba rostliny. Pokud máte objektiv s proměnlivým ohniskem, zjistěte si minimální zaostřovací vzdálenost a pak jděte k fotografovanému objektu tak blízko, jak je to jen možné (tak, aby objektiv byl ještě schopen zaostřit – to je právě ona minimální zaostřovací vzdálenost). Zkuste také použít rozptýlené světlo, získáte tak měkký stíny.